

## Nehatu looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vabariigi Valitsuse 24.01.2001 määrus nr 39  
jõustumiskuupäev 02.02.2001  
redaktsioon 02.02.2001-...

AVALDATUD :  
RT I 2001, 13, 61

## Nehatu looduskaitseala kaitse-eeskiri<sup>1</sup>

Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 2001. a määrus nr 39

Määrus kehtestatakse «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555; 1999, 54, 583; 95, 843) § 5 lõike 4 alusel.

### 1. peatükk

#### ÜLDSÄTTED

##### § 1. Reguleerimisala

(1) Nehatu looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a määrusega nr 242 «Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s» (ENSV Teataja 1957, 14, 125) kaitse alla võetud kaitseala baasil. Kaitseala põhieesmärk on Nehatu soo, praeguste ja endiste merelahtede roostike ning vee- ja rannikulinnustiku kaitse.

(2) Kaitseala maa- ja veela jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(3) Kaitseala ja selle vööndite piirid kantakse riiklikusse maakatastrisse.

##### § 2. Kaitseala piir

(1) Nehatu looduskaitseala välispiir (edaspidi *piir*) kulgeb Lääne maakonnas Hanila vallas endiste Pivarootsi ja Nehatu mõisate vahelisel piiril talumaa A36 loodenurgast mööda nimeatatud talumaa kirdepiiriks olevat kiviaeda kagu suunas ja talumaade A40, A39, A3, A2 ja A1 loodepiiri kirde suunas kuni talumaa Soosaluse 3 edelanurgani, sealt mööda nimetatud talumaa edelapiiri, Kaasiku maaüksuse (19502:001:0860) ja Kangruaadu maaüksuse (19502:001:0850) lääne- ja lõunapiiri, Villemi (19502:001:0012) ja Allika (19502:001:0710) maaüksuste läänepiiri ning Allika maaüksuse (19502:001:0362) läänepiiri ja lõunapiiri ning Lemeti maaüksuse (19502:001:0760) lõunapiiri kuni lõikumiseni edelasse suunduva kiviaiaga. Edasi läheb piir mööda nimetatud kiviaeda ~200 m edelasse ja mööda sellega ristuvat kiviaeda lõuna-kagusse kuni Kamsa maaüksuse (19502:001:0870) loodepiirini, sealt läheb piir mööda selle maaüksuse piiri edelasse ja kagusse kuni ida-läänesuunalise kraavini, siis mööda seda kraavi ida suunas kuni sama maaüksuse kagupiirini. Piir jätkub mööda sama maaüksuse kagupiiri kirde suunas ja Möldri maaüksuse (19502:001:0780) lõunapiiri ida suunas ning jätkudes selle maaüksuse kagunurgast mööda kiviaeda kagu ja kirde suunas kuni Hanila-Hõbesalu maanteeeni. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud maantee teemaa lääneserva ja Jaagomardi maaüksuse (19502:001:0410) põhja-, lääne- ja kagupiiri, jättes selle maaüksuse kaitsealalt välja. Piir jätkub Pärnu maakonnas Varbla vallas mööda Hanila-Hõbesalu maantee lääneserva kuni Kuuendiku kraavini. Sealt kulgeb piir mööda nimetatud kraavi lõuna suunas kuni talumaa Villika 79 põhjapiirini, mööda seda ida suunas kuni põhja-

lõunasuunalise kiviaiani, edasi läheb piir mööda seda metsa servas kulgevat kiviaeda lõunasse ja kagusse kuni põhja–lõunasuunalise teeni. Sealt kulgeb piir mööda nimetatud teed ja Sadama maaüksuse edelanurgast mööda tee pikendust kagusse kuni mereni. Edasi jätkub piir mööda roostiku serva kuni talumaa Villika 79 lõunapiiriks oleva kiviaiani, mööda nimetatud talumaa lõuna- ja edelapiiri, talumaade Kiisasauna 81 lääne- ja lõunapiiri, Kiisa 82 lõunapiiri, talu Müriste-Vassa 85 lahusmaatüki kagu-, lõuna- ja läänepiiri, Aadu 83 edela- ja loodepiiri ning talude Mürista-Jaani 86 ja Matsi 89 lahusmaatükkide loodepiiri kuni Rame–Paatsalu teeni. Edasi mööda nimetatud teed läände kuni Lääne ja Pärnu maakonna vaheliseks piiriks oleva teeni, mööda seda teed loodesse ja Lääne maakonnas Hanila vallas oleva Sepa-Otto maaüksuse (19502:001:0480) kagu-, kirde- ja loodepiiri, jättes selle maaüksuse kaitsealalt välja, edasi mööda nimetatud teed kuni talumaa Alt Villemi 93 õuema edelanurgani, sealt mööda nimetatud õuema loodepiiri ja metsa servas kulgevat kiviaeda põhja ja ida suunas ning mööda nimetatud kiviaia jätkuks olevat metsa servas kulgevat kraavi lõuna ja loode suunas kuni maakonna piirini. Piir jätkub mööda maakonna piiri kirdesse ja uuesti Läänemaal Hanila vallas talumaa Põldsepa A25 kirdenurgas olevat lageda sooala ja metsa piiri kuni nimetatud talumaa ja talumaa A22 vahelise piirini. Edasi kulgeb piir nimetatud talumaade vahelist piiri ida suunas kuni Villemi maaüksuse (19502:001:0026) kagunurgani. Piir jätkub mööda nimetatud maaüksuse ja talumaa Vilguti A6 idapiiril kulgevaid kiviaedu põhja suunas ning Järve maaüksuse (19502:001:0680) kagupiiril kulgevat kiviaeda kirde suunas kuni endiste Pivarootsi ja Nehatu mõisate vaheliseks piiriks oleva kiviaiani ja sealt mööda seda põhja suunas kuni talumaa A36 edelanurgani.

Ühe lahustükina kuulub kaitseala koosseisu Pärnu maakonnas Varbla vallas olev Juurika maaüksuse (19502:001:0770) Paatsalu sadamasse viivast teest ida poole jääv osa. Teise lahustükina kuulub kaitseala koosseisu Pärnu maakonnas Varbla vallas olev talumaa Lillevälja A76 tervenisti ja talumaa Kahvatu A14 Karuse–Varbla teest lääne poole jääv osa.

(2) Kaitseala ja selle vööndite piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aasta maakasutuskaardi (möötkava 1:10 000) ning talumaade osas Katastri Ameti 1939. aasta skeemkaartide (möötkava 1:10 000) ja Maakatastri andmete alusel seisuga september 2000.

§ 3. Kaitseala valitseja

Nehatu looduskaitseala valitseja on Matsalu Looduskaitseala Administratsioon.

## 2. peatükk

### KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

#### § 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni kogu kaitseala maa-alal. Eramaal võib liikuda vastavalt «Asjaõigusseadusele» (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509) ja «Kaitstavate loodusobjektide seadusele».

(2) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kaitseala valitseja poolt selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades, välja arvatud õuemaal. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(3) Kaitsealal on lubatud mootorita ujuv vahendiga sõitmine.

(4) Kaitsealal on lubatud kalapüük 15. maist 1. märtsini vastavalt kalapüügieeskirjale.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine mingi, rebase, hundi, metssea, põdra ja kähriku arvukuse reguleerimise eesmärgil 1. septembrist 31. jaanuarini.

## § 5. Keelatud tegevus

- (1) Kaitsealal on keelatud puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.
- (2) Kaitsealal on keelatud jalgrattaga sõitmine väljaspool teid ja radu ning mootorsõidukitega liiklemine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud metsa- ja põllumajandustöödel ning roo varumise töödel üksnes külmunud pinnasel ja jää pealt. Kaitsealal on keelatud veemootorsõidukiga liiklemine, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel ning selleks ettenähtud ja tähistatud liiklusteel.
- (3) Kaitsealal on keelatud lennukiga lendamine madalamal kui 1 km, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel.
- (4) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
  - maakorralduskava kinnitamine;
  - katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
  - metsamajandamiskava väljastamine;
  - detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
  - 5) projekteerimistingimuste andmine.

## § 6. Teadusalased välitööd

Teadusalaseid välitööd tehakse kaitsealal «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» § 25 alusel kehtestatud korra järgi.

## § 7. Üksikobjekti kaitse

Kaitseala piiranguvööndis paikneva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» § 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel.

## § 8. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas määruses ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse.
- (2) Kaitseala valitseja vastab taotlusele kirjaliku nõusoleku ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega või motiveeritud keeldumisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist.
- (3) Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.
- (4) Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja tulenevalt metsakoosluse liikide ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist annab oma kirjaliku nõusoleku ja vajaduse korral seab omapoolsed tingimused või esitab motiveeritud keeldumise kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.

## § 9. Kaitseala piires asuva kinnisasja võõrandamine

«Vabariigi Valitsuse seaduse» (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401; 58, 608; 95, 843 ja 845; 2000, 49, 302; 51, 319 ja 320; 54, 352; 58, 378; 95, 613; 102, 677) § 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnisasja võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest «Asjaõigusseaduses» sätestatud korras.

### 3. peatükk

#### SIHTKAITSEVÖÖND

##### § 10. Sihtkaitsevööndi kirjeldus

(1) Nehatu looduskaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Nehatu sihtkaitsevööndisse kuuluvad Varbla vallas talumaa Aadu 83 ja Rame-Paatsalu maanteest lõuna poole jäävad talude Mürista Jaani 86, Matsi 89, Müriste Vassa 85 ja Kõrgemäe 96 kaitsealale jäävad lahusmaatükid ning Kiisa 82 talumaale jääv soola kuni metsapiirini.

##### § 11. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesoleva määruse §-des 4, 6 ja 7 sätestatud lubatud tegevus.

(2) Sihtkaitsevööndis on keelatud rahvaürituste korraldamine.

##### § 12. Lubatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on lisaks käesoleva määruse §-des 4, 6 ja 7 sätestatud lubatud tegevustele kaitseala valitseja nõusolekul lubatud hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks.

##### § 13. Metsakaitse sihtkaitsevööndis

Sihtkaitsevööndis on metsakaitse eesmärk metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

### 4. peatükk

#### PIIRANGUVÖÖND

##### § 14. Piiranguvööndi kirjeldus

(1) Nehatu looduskaitseala piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada «Kaitstavate loodusobjektide seaduse» ning selle alusel käesoleva määrusega kehtestatud tingimusi.

(2) Nehatu piiranguvöönd on kaitseala piires olev maa-ala, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

##### § 15. Lubatud tegevus

Piiranguvööndis on lubatud rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

##### § 16. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on lisaks §-s 5 loetletud tegevustele keelatud:

uute maaparandussüsteemide rajamine;

veekogude veetaseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine, välja arvatud sulgunud vooluteede avamine;

maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul ja temaga kooskõlastatud kohtades kruusa- ja liivavõtt oma tarbeks;

väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;  
uendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat, kusjuures  
kaitseala valitsejal on koosluse liikide ja vanuse mitmekesisuse säilitamiseks õigus  
esitada nõudeid turberaie liigi, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo, raielangi  
puhastamise viiside ning puistu koosseisu ja täiuse kohta;  
jäätmete ladustamine, välja arvatud kodumajapidamises tekkinud tavajäätmete  
ladustamine oma kinnisasja piires kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades.  
Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekuta keelatud:  
uute ehitiste püstitamine;  
uute teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;  
3) kulu põletamine külmunud pinnasel.

### § 17. Kohustuslik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel kohustuslik nende ilme  
ja liigilise koosseisu tagamiseks niitmine, karjatamine ning puu- ja põõsarinde  
harvendamine.

### § 18. Metsakaitse piiranguvööndis

Piiranguvööndis on metsakaitse eesmärk elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme  
säilitamine.

<sup>1</sup> Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiivid 92/43/EMÜ (EÜT L 206, 21.05.1992) ja  
79/409/EMÜ (EÜT L 103, 2.04.1979)

Peaminister Mart LAAR  
Keskkonnaminister Heiki KRANICH  
Riigisekretär Aino LEPIK von WIRÉN